

Vesa Sorasahi: Etelä-Savosta uutta liiketoimintaa kestävän kehityksen ehdoilla

Innovaatio- ja teknologiakeskus Miktech Oy:n toimitusjohtaja Vesa Sorasahi näkee Suomella olevan mahdollisuus kehittyä kestävän kehityksen suurvallaksi. - Tämä tarkoittaa haastetta elinkeinoelämälle ja koko yhteiskunnalle, joiden on otettava kestävän talouden edistäminen kaiken toiminnan lähtökohdaksi. Meillä Etelä-Savossa on vahva tahtotila edistää uutta liiketoimintaa kestävän kehityksen ehdoilla. Näemme näiden ympäristöteknologiaa korostavien trendien merkityksen kasvavan globaalisti ja sen myötä syntyvän liiketoimintamahdollisuuksia ja markkinapotentiaalia, jossa haluamme olla mukana.

Itä-Suomi Foorumissa Mikkeliissä 8.10 esiintyneen Sorasahin mukaan Etelä-Savon maakuntaliitto, kauppakamari ja Mikkelin kaupunki ovat omassa toiminnassaan sitoutuneet kaikessa toiminnassaan tehokkaaseen energian ja materiaalien käyttöön, ympäristövaikutusten minimointiin sekä ympäristöliiketoiminnan edistämiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämää kampanjaa "Lupaus vihreän kasvun edistämisestä Suomen kestävän talouden edistämiseksi " voidaan pitää maakunnan horisontista suorana jatkeena niille tavoitteille, mitkä asetettiin jo vuonna 1983 valmistuneessa Mikkelin ekoläänitoimikunnan mietinnössä. Siinä oli noin 200 ehdotusta luonnon ja rakennetun ympäristön ottamiseksi paremmin huomioon ihmisen toiminnassa. - Myös siksi Mikkelin kaupungin, Etelä-Savon kauppakamarin ja Etelä-Savon maakunnan on ollut helppo yhtyä tähän kampanjaan. Globaalit haasteet ovat kärjistyneet sitten 1980-luvun, mikä myös korostaa cleantech- alalle syntyviä liiketoimintamahdollisuuksia ja markkinapotentiaalia, perustelee Sorasahi.

Maakuntatasolla on tavoitteena suunnata rahoitusta cleantech - liiketoimintaan kuten esimerkiksi puhtaan veden ja energian teknologioihin ja ympäristöturvallisuuden lisäämiseen. Mikkelin kaupunki näkee cleantech -alan merkittävänä kasvun veturina ja pyrkii sähköisen asioinnin lisäämisen avulla olemaan kuntatalouden tuottavuuskehityksen johtava kaupunki Suomessa. Etelä-Savon kauppakamari toimii yritysten ja alueen kilpailukyvyyn vahvistamiseksi kestävän kehityksen avulla. Kauppakamarin toiminnan tavoitteena on kannustaa energia- ja materiaalihokkuuden lisäämiseen yritysten jokapäiväisessä toiminnassa.

Sorasahin arvion mukaan Suomessa cleantech-talouden mahdollisuuksia ei nähdä niin selvästi, kun meillä tällä alalla asiat on kohtuullisen hyvin. - Ratkaisujen tarinoita syntyy niihin maihin, joissa on ongelmia ja joita pystytään ympäristöteknologialla ratkomaan. Puhtaan veden teknologiat on hyvä esimerkki, joka on maailmalla merkittävä business, mutta meillä ei siinä määrin, koska puhdasta vettä tulee hanasta.

- Luonnonvaroissa meillä on merkittävä uuden liiketoiminnan potentiaali, mikä on hyödynnettävissä vihreän teollisuuden ratkaisuilla kuten parantamalla energian ja materiaalin käytön tehokkuutta ja minimoimalla ympäristövaikutukset.

Tämän kehityksen tukemiseksi myös Mikkelin seudun Osaamiskeskuksen toiminta on ohjelman loppukaudella 2012 -2013 suunnattu kestävään kehitykseen ja cleantech-aloille.

Kehittämisteemoiksi valittujen ympäristöturvallisuuden ja bioenergian liiketoiminnan edistämiseksi on perustettu Safesaimaa- ja Biosaimaa-mikroklusterit. Nämä kokoavat kattavasti alan yritykset ja julkiset organisaatiot Etelä-Savosta. Yhteistyöllä tavoitellaan ennen kaikkea liiketoiminnan ja viennin kasvua. Mikkelin seudun Osaamiskeskus kuuluu kahteen kansalliseen klusteriin, Uusiutuva Metsäteollisuus ja Nanoteknologia.

Innovatiivisia cleantech-yrityksiä Etelä-Savoon

Sorasahin mukaan Etelä-Savossa on vahva tahtotila edistää uutta liiketoimintaa kestäväen kehityksen ehdoilla. - Näemme näiden ympäristöteknologiaa korostavien trendien merkityksen kasvavan globaalisti ja sen myötä syntyvän liiketoimintamahdollisuuksia ja markkinapotentiaalia, jossa haluamme olla mukana.

- Ympäristöteknologiaa kehittävien innovatiivisten kasvuyritysten saaminen maakuntaan on suuri haaste. Kun meillä on tarjottavana hyvä toimintaympäristö ja verkosto, siihen on uuden yrityksen helppo asettua. Meidän käytännön "yritysakatemiamme" on innovatiivisten kasvuyritysten ja huipputasoa edustavien tutkimusyksiköiden verkosto, joka luo ympärilleen uutta yrityskantaa ja uusia yrittäjiä.

- Tavoitteena on tuottaa Etelä-Savossa ratkaisuja ja teknologiaa niihin maihin, joissa on ongelmia, muistuttaa Sorasahi. - Koko cleantech - ajattelun on oltava läpäisevää, koska lisäarvoa syntyy vain sillä, että tuote ja palvelu on tuotettu kestävällä tavalla ja kestäväen kehityksen arvoja noudattaen. Tämän Sorasahi uskoo tuovan uskottavuutta haasteelliseen kansainväliseen liiketoimintaan.

Metsäteollisuudesta biotalouteen

Luonnonvarojen käyttöön liittyvät kansalliset strategiat kohdistuvat meillä metsä- ja mineraalivarojen hyödyntämiseen sekä vesivarojen ja Suomen luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Metsävarojen käytön strategiassa on haettava uusia puun jalostamiseen perustuvia biotuotteita ja mekaanisen puutuoteteollisuuden tuotteiden uusia käyttömuotoja. Mineraalivarojen osalta Suomi pyrkii olemaan mineraalivarojen kestävä hyödyntämisen edelläkävijä maailmassa. Vesitalousstrategiassa tavoitellaan vesivarojen kestävä käytön turvaamista ja Suomen luontostrategiassa monimuotoisuuden säilyttämistä.

- Meillä on konkreettisia esimerkkejä vihreän teollistamisen hankkeista, jotka tukevat kansallisia strategioita, sanoo Sorasahi. - Mikkelin kaupunki on esimerkiksi edelläkävijä, kun puun käyttö energialähteenä nousee 85 %:iin Etelä-Savon Energian puolittaessa turpeen käytön nykyisestä 30-35 %:sta. Ristiinaan on suunnitteilla kansallisesti merkittävä biologistiikka-keskus ja biohiilipellettitehdas. Biohiilipellettitehdas tulee hyödyntämään Etelä-Savon runsaita metsävaroja ja tuo markkinoille toimivan ja uusiutuvan vaihtoehdon kivihiilelle. Tehtaan suunniteltu kapasiteetti on 200 tuhatta tonnia vuodessa valmista biohiilipellettiä. Ristiinaa pidetään sijainnilisesti erinomaisena sijoituspaikkakuntana, koska valmis tuote voidaan kuljettaa maanteitse, rautateitse tai syväsatamasta vesikuljetuksena.

Puuraaka-aineen käyttö tehtaassa tulisi olemaan noin miljoonaa kiintokuutiometriä puuta, josta puolet jalostetaan biohiilipelletiksi ja toinen puoli käytetään energiatuotantoon. Mikkelissä toimii myös Puu-Suomi verkoston Eastwood hanke, jonka tavoitteena on edistää puurakentamishankkeita. - Nämä ovat esimerkkejä siitä, miten metsän ja puun käyttö korostuu, toteaa Sorasahi.

Myös metsäpohjaisen bioenergian käytön arvoketjuun syntyy uutta tekniikkaa, tuotteita ja palvelukonsepteja. - Meillä on esimerkiksi yritys, joka on kehittänyt ensiharvennushakkuiden toteuttamista edistävää teknologiaa sekä internetissä ja mobiilissa toimivia uudentyyppisiä tietopalveluita bioenergian raaka-aineketjun toiminnanohjauspalveluun, mainitsee Sorasahi.

Uusia sovelluksia vesivarojen käyttöön ja luontomatkailuun

- Innovaatiot syntyvät pääsääntöisesti asiakkaiden ongelmatilanteista. Uusien ratkaisujen hakemisessa yritysten jatkuva tuotekehitystyö on avainasemassa, muistuttaa Sorasahi. - Cleantech - alan kehittyminen edellyttääkin myös vahvaa soveltavaa tutkimusta, mikä tukee yritysten liiketoimintaa. Esimerkiksi Lappeenrannan teknillisen yliopiston Etelä-Savossa toimivan LUT-Savon Vihreän kemian laboratorio tekee laajaa yhteistyötä uusien vesienkäsittelymenetelmien kehittämiseksi. Sillä on mm. käynnissä hanke, missä haetaan kustannustehokkaita ratkaisuja

kaivosteollisuuden päästöjen valvontaan ja prosessivesien käsittelyyn. Tämänkaltaisen tutkimuksen kautta luodaan perustaa uusille innovaatioille ja kestäväen kehityksen toteutumiselle yhteiskunnassa, toteaa Sorasahi.

Kestäväen kehityksen yhtenä tavoitteena on ympäristövaikutusten minimointi. Tämän tavoitteen toteutumista voidaan seurata tehokkaalla ympäristövalvonnalla. Uusi sensori- ja mittausteknologia ja uudet reaaliaikaiset tiedon käsittely- ja esittämiskäsitteet ovat ympäristövalvonnan uusia työkaluja. - Kansalaisina seuraamme jo aktiivisesti esim. sadetutkasovellutuksilla säärintamien etenemistä, mutta täsmäkohteiden tilan seuranta on vasta kehittymässä. Suomen siirtyessä kohti avoimemman datan aikakautta ympäristön tilan valvonta on merkittävä uuden liiketoiminnan sovellusalue, kertoo Sorasahi. - Meillä on tätä teknologiaa kehittäviä yrityksiä, joiden kehittämiä sovelluksia on jo todellisessa käytössä.

Esimerkkinä uudesta liiketoiminnasta vesivarojen hallinnasta Sorasahi mainitsee Mikkelin uimarannan sinilevätilanteen valvonnan kesällä 2012. - Kuntalaiset saivat reaaliaikaista tietoa levätilanteesta. Tämänkaltaisilla sovelluksilla voimme etäyhteydellä toteuttaa ympäristövalvonnassa ennakoivaa seuranta, kunnossapitoa ja ongelmatilanteiden hallintaa. Uusien vuorovaikutteisten sovellutusten avulla asukkaat voivat tulla aktiivisiksi toimijoiksi alueensa ympäristötilan valvonnassa.

Luonnon monimuotoisuuden kestävässä käytössä nähdään merkittävä, uuden liiketoiminnan potentiaali. Uusilla sähköisillä palveluilla voidaan tuoda kuluttajille uusia luontokokemuksia, avata uusia ulottuvuuksia harrastustoimintaan ja samalla tehostaa luonnon kestävää käyttöä. - Hyvä esimerkki uuden sensortechnologian ja perinteisen kalastusmatkailun yhdistämisestä on parhaillaan käynnissä oleva hanke, missä paikallisen virkistyskalastuspaikan kalastusolosuhteiden on-line tietopalvelua ollaan tuomassa verkkoon, mainitsee Sorasahi. - Tässä syntyy uusi työkalu matkailuyrittäjälle, uutta liiketoimintaa palvelujen toteuttajille ja ennen kaikkea kalastajille parempia saaliita.

Artikkelipalvelu / Markku Laukkanen

Lisätietoja: Vesa Sorasahi, toimitusjohtaja, 0440 361 609, vesa.sorasahi@miktech.fi

Miktech Oy on innovaatio- ja teknologiakeskus, joka edistää tutkimustoiminnan ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä keskittyen uuden teknologian synnyttämiseen ja käyttöönottoon sekä teknologiayhtiöiden toiminnan kehittämiseen. Miktechillä on keskeinen rooli alueen kehittämistyössä, sillä Miktech koordinoi Mikkelin kaupungin kehittämissuunnitelman mukaisia kehityshankkeita teknologian saralla.

Bioenergian käytön edistäminen on Mikkelin seudun elinkeinopolitiikan kehittämisen kärkihanke, jonka toimintaa toteuttaa Miktech Oy:n koordinoima Biosaimaa-klusteri. Klusteri on osa Mikkelin

seudun Osaamiskeskuksen toimintaa ja sen toimijoina on seudun yrityksiä, tutkimuslaitoksia, rahoittajia ja viranomaistahoja. Biosaimaan yhtenä tavoitteena on metsään perustuvan bioenergian tuotannon lisääminen.